

Alzheimer-kór és verbális munkamemória
 Hoffmann Ildikó, Szél Laura, Németh Dezső, Pákáski Magdolna
 Szegedi Tudományegyetem

Az időskori kutatásoknak a közelmúltig elhanyagolt területe volt a nyelv változásának vizsgálata. A kutatási téma eredeti kiválasztásban egyrészt meghatározó volt az időskor kitolódása mint társadalmi jelenség, másrészt a hiánypótlás szándéka az elsősorban az időskorra jellemző betegségek nyelvi- és beszédjelenségeinek leírásában.

A alábbi táblázat (1. táblázat) áttekintést ad arról, hogy milyen adatai és hiányosságai vannak a hazai patolingvisztikai kutatásoknak a demencia témakörében. Célunk, hogy minél több kérdőjelre lehetséges választ adjunk.

A zavar típusa	Prozódia	Fonológia	Morfológia	Lexikon	Szintaxis	Pragmatika	Verbális munkamemória
Enyhe AD	+ ?	++	++	--	++	+ ?	- ?
Középsúlyos AD	+ ?	-/+ -	++	--	++	+ ?	- ?
Súlyos AD	- ?	--	--	--	--	? ?	- ?
Enyhe Parkinson-kór	- ?	+ ?	+ ?	+ ?	- ?	? ?	? ?
Középsúlyos Parkinson-kór	- ?	- ?	+ ?	+ ?	- ?	? ?	? ?
Súlyos Parkinson-kór	- ?	- ?	+ ?	- ?	- ?	? ?	? ?
Huntington-kór	- ?	- ?	- ?	- ?	- ?	? ?	? ?
Primer progresszív afázia	+ ?	+ ?	+ ?	- ?	+ ?	+ ?	- ?
Anterior afázia	- ?	--	--	--	--	--	- ?
Posterior afázia	+ ?	--	++	--	++	--	- ?

1. táblázat: Demencia és nyelv/beszéd (+: ép, -: sérült, ?: nincs adat) A fekete jelek a nemzetközi adatokra vonatkoznak, a szürke jelek a hazaiakra

Az előadásban az eszközeink közül két típust és eddigi eredményeit mutatjuk be:

- a) a spontán beszéd temporális elemzése
- b) verbális munkamemória vizsgálata – olvasásterjedelem, számterjedelem, álszó-teszt, verbális fluencia (betű- és szemantikus).